

Školní rok

1913. ~ 1914.

Počátek šk.
roku.

Dne 16. září 1913, vzjváním Ducha Svatého počalo vy-
učování na zdejší škole obecní. Příležitostnou řeč, dni to-
mu přiléhající, promluvil v kostele pan děkan.

Sbor učitelský.

Sbor učitelský sestaven takto:

1. Důstojný pan děkan Josef Cháb, katecheta
2. Jaroslav Metlický, správce školy.
3. Jindřich Trnka, učitel 1. třídy.
4. Jaroslav Dlabal, učitel 1. třídy.
5. Marie Fischkandlová, učitelka 1. třídy.
6. Jindřich Heger, učitel 2. třídy
7. František Trešl, učitel 2. třídy
8. Ružena Kanerová, učitelka 2. třídy
9. Jaroslava Metlická, učitelka 2. třídy
10. Marie Stehnova, učitelka 2. třídy
11. Marie Dvořáková, učitelka ruč. prací.

Změny ve
sboru
učitelském

Výnesením c.k. okresní školní rady ze dne 30. září 1913.,
č. 2477. ustanoven byl pan Jindřich Heger zatímním
učitelem 1. třídy.

Výnesením c.k. okresní školní rady ze dne 30. září 1913.,
č. 2476. přeložen učitel 1. třídy pan Jindřich Trnka na
zatímní místo učitelství 2. třídy do Vršovic.

Výnesením c.k. okresní školní rady ze dne 30. září 1913.,
č. 2748. ustanoven pan Antonín Kallich zatímním uči-
telem 2. třídy v Hostivari.

Výnesením c.k. zemské školní rady ze dne 24. září 1913., č.
2. A 2748. ustanoven zatímní učitel měšťanské školy pan
Viktor Braun definitivním učitelem 1. třídy ad personam
v Hostivari.

Oslava
nastolení Jeho
Veličenstva
2./12.1913.

Jako roku minulého, tak i letošního oslavila naše škola
důstojným způsobem 65 leté výročí panování Jeho Veli-
čenstva. Školní mládež obcovala slavné mši svaté, při
které důstojný pan děkan vzletnými slovy promluvil o
významu dni, načež mládež školní byla ve škole o slav-
nosti této hojně poučena.

K památce tohoto dne odevzdaly dívky slušný obnos přes
20 Kč ve prospěch české zemské komise pro ochranu dětí.

<p>Definitivní jmenování uč. 2.tř. p. J. Dlabala</p>	<p>Výnesením c.k. zemské školní rady ze dne 29. října 1913., č. 2. A 5493., ustanoven pan Jaroslav Dlabal definitiv- ním učitelem 2. třídy zde.</p>
<p>Inspekce školy</p>	<p>Slovutný pan c.k. okresní školní inspektor Josef Libický prohlížel zdejší školu ve dnech 20. a 22. prosince.</p>
<p>Udělení dovolené říd. uč. Jar. Metlickému</p>	<p>Řídící učitel Jaroslav Metlický ujal se sepsání učebnice pro učitele škol pokračovacích hospodářských. Z důvodu toho dostal dovolenou od c.k. zemské školní rady a na místo jeho ustanoven výpomocně pan Josef Petrák.</p>
<p>Zřízení zat. pobočky při 5. tř.</p>	<p>Výnesením c.k. zemské školní rady ze dne 23. prosince 1913., č. 1.-2617/8 zřízena při 5. třídě pobočka.</p>
<p>Změna ve sboru učitelském</p>	<p>Na místo toto ustanovena výnesením c. k. okresní školní rady ze dne 31. prosince 1913., č. 3579., slečna Ludmila Mandlíková.</p>
<p>Změna ve sboru učitelském</p>	<p>Výnesením c.k. okresní školní rady ze č. 359. ustanovena slečna Marie Fischkandlova, co učitelka měšťanské školy v Podolí. Na její místo ustanovena č. 410. slečna Aloisie Fischerová, zatímni učitelkou.</p>
<p>Učitelské přídavky.</p>	<p>Výnesením c.k. okresní školní rady ze dne 1. února 1914., č. 260. uděleny všem členům sboru zatímni přídavky.</p>

Zkouška ze sv. náboženství	Dne 27.května 1914. odbyla se ve zdejší škole zkouška sv. náboženství.
Změna ve sboru učitelů	Vynesemím c.k. zemské školní rady ze dne 25.dubna 1914., č. 2.1397/1 ustanoven výpomocným učitelem od 15.dubna do 15.července pan Bedřich Ryšna, který zastupuje učitele pana Jaroslava Dlabala, účastníka kursu při průmyslové škole v Praze.
Odchod učitelky Jarosl. Metlické	Dne 31.srpna 1914. vystoupila ze stavu učitelského, provdávši se, Jaroslava Metlicka. Na její místo povolána byla od 1.září 1914. slečna Marie Kubátová.
Zdravotní stav šk.mládeže.	Tež v tomto školním roce byl zdravotní stav školní mládeže zcela uspokojivý.
Počátek války světové:	<p>Po značnou řadu let kochala se Evropa a všechny kulturní státy milou nadějí trvalého, plodného miru.</p> <p>Povstali apoštolové miru, kteří hlásali odklizení válek William Strade, před 2 roky při ztroskotání lodi „Titanic“ zahynuvší, baronka Suttnerová, zasazovali se s neúnavnou horlivostí slovem i písmem o to, aby na místo krutých vražedných válek nastoupily mezinárodní smírcí soudy, tvořili se mírové spolky a zdálo se, že myšlenka světového miru v dozírném čase přestane býti pouhým zbožným přáním! Z úst vůdců států ve všech evropských zemích slyšeli jsme v posledních letech, že snahy zahraniční politiky směřují k zachování evropského miru.</p> <p>Něž se stalo jinak!</p>

*Zavraždění
vznešených
manželů:
následníka trůnu
a jeho vznešené
choti.*

V Sarajevě zavraždění układně rakousko-uherský následník trůnu arcivévoda František Ferdinand a jeho chot.

Objevilo se, že vrahové byli nástroji velkosrbské propagandy, která všemi prostředky se snaží, odtrhnouti od rakousko-uherského mocnářství území Srby obývané. Tragédie sarajevská byla toliko předehrou všech dalších, velkých událostí.

V měsíci červnu t.r. konaly se velké manévry v Bosně a Hercegovině. Arcivévoda následník trůnu František Ferdinand odebral se tam dne 23. června. Do Mostaru přijel dne 25. téhož měsíce ráno, provázen svou vznešenou chotí vévodkyní Žofii z Hohenbergu. Téhož dne odpoledne přibylí do lázni Tlidže, aby hned na to v 5 hodin odpoledne odjeli automobilem do Sarajeva. Dny 26. a 27. června věnovány manévrum. Na neděli dne 28. června ustanovena oficiální návštěva Sarajeva. O 9. hodině přijel arcivévoda se svou chotí před Philippovičův tábor. Po 10. hodině jelo se dále automobilem ulici Mustaja Bega a Appelovým nábržím k radnici, kde se chystalo slavnostní (představení) uvítání.

Za této jízdy spáchan na arcivévodu první zločinný atentát vržením pumy. Arcivévoda upozoroval vržení pumy, rychle povstal, odrazil levou rukou vražený nástroj a odmrštil jej na ulici. Puma vybuchla teprve na dlážďení a hrabě Boos-Waldeck a krídelní pobočník zemského náčelníka podplukovník Merizzi, kteří jeli v následujícím automobilem, byli zraněni. Očitý svědek vypravuje: „Pan arcivévoda a jeho chot vystoupili rychle z automobilu a

arcivévoda naléhal na svou choť, aby se další jízdy neúčastnila, do Tlidže se vrátila a tam vyčkala jeho návratu. Leč prosba byla marna. Arcivévoda musil povoliti a vstoupil se svou chotí do automobilu hraběte Harracha. Na radnici byli vznešeni hosté starostou Fehim-Effendim Turčićem, obklopeným obecními radními, slavnostně uvítáni. Po slavném uvítání vsedli opět do automobilu a pokračováno v jízdě. Arcivévoda chtěl nejprve navštívit zraněné při atentátu, kteří byli dopraveni do vojenské nemocnice.

Na jízdě do nemocnice spáchal studující Princíp druhý, tentokrát smrtelný atentát. Vypálil 2 výstřely z bombičky browningové.

První kule zasáhla vévodkyni z Hohenbergu na pravém boku a vnikla do života. Druhá kule vnikla arcivévodovi do krku a prorazila tepnu. Zemský náčelník generál Potiorek, jenž provázel oba vznešené hosty, myslil, že vévodkyně omdlela následkem nervového otřesu a byl toho názoru, poněvadž manželé spolu vyměnili několik slov. Tu zpozoroval v otevřených ústech arcivévody, stále ještě vzpříma sedícího, krev. I rozkázal jeti do konaku. Když automobil zastavil před schodištěm, byla již vévodkyně v úplném bezvědomí a když ji vynášeli, klesl arcivévoda.

Lékařská pomoc byla ihned po ruce, ale nadarmo. U arcivévody byla po čtvrt hodině zjištěna smrt, několik minut po té zemřela jeho spanilomyslná choť. Hned po děsném zločinu, který naplnil ošklivosti celý vzdělaný svět, zmocnilo se obyvatelstva v Sarajevě ohromné rozehvění proti Srbům.

*Další
důsledky
sarajevského
zločinu*

Společná ministerská rada rakousko-uherská zabývala se v dlouhých poradách o opatřeních následkem sarajevského zločinu nutných. Již zdálo se, že záležitost bude skutečně smírně vyřízená, avšak nepovolenost Srbska v kardinálních otázkách znemožnila smírné urovnání truchlivé této události. Dne 23. července odevzdal proto c. a k. rakousko-uherský vyslanec v Bělehradě, baron Grisl, srbské vládě notu. Na to došlo prohlášení od vlády srbské, které nikterak nemohlo uspokojiti a zabezpečiti miru a pokoje byla nucena naše říše válku Srbsku vypovědět.

Na základě nejvyššího rozhodnutí Jeho c. a k. Apoštolského Veličenstvo ze dne 28. července t. r. bylo dnes královské - srbské vládě zasláno ve francouzském jazyku sepsané vypovězené války, jež zní takto:

Poněvadž královská srbská vláda neodpověděla uspokojivě na notu, kterou jí odevzdal rakousko-uherský vyslanec v Bělehradě dne 23. 7. r. 1914 jest c. a k. vláda nucena pečovat sama o ochranu svých práv a zájmů a tímto účelem apelovati na moc zbraní. Rakousko-Uhersko má tudíž za to, že jest od tohoto okamžiku ve válečném stavu se Srbskem. Tehož dne nařízena částečná mobilisace rakouské armády a námořnictva a v několika dnech mobilizace všeobecná.

*Vypovězení
války
Srbsku.*

S velkým napětím očekávalo se, jak se zachová v této vážné okolnosti Rusko. Hned po vyhlášení války projevila ruská vláda ve svém úředním věstníku naději, že výraz citů obyvatelstva ruské říše nenabude zbarvení nepřátelského oněm mocnostem, s nimiž Rusko žije v míru

a v miru nezměněně chce setrvaťi. Přes toto nebezpečí nastalo však v Německu oprávněně rozčilení, neboť se dokázalo, že Rusko mobilizuje. Císař Vilém obrátil se telegraficky na cara Mikuláše. Odvolávaje se na dávné přátelství, oznamoval císař carovi, že vynaloží všechny svůj vliv, aby pohnul Rakousko-Uhersko, aby usilovalo o uspokojivou dohodu s Ruskem.

Car odpověděl, že jest v Rusku ohromně rozčilení a napětí a že má obavy, aby nebyl donucen tímto veřejným míněním k válce. Aby se zamezilo neštěstí, jakým by byla evropská válka, prosil car císaře Viléma, aby se vynasnažil ze všech sil přimětí svého spojence (R. Ubersko) aby nešel příliš daleko. Císař Vilém odpověděl, že postup Rakouska-Uherska pokládá za správný, ježto R. U. ví ze zkušenosti, že sliby Srbska, jsou-li pouze na papíře, nebývají dodržovány, a že R. U. čini pouze pokus, přimětí Srbsko, by podalo záruku, že své sliby také uskuteční. Oznamil mu dále, že dle sdělení R. U. vlády nepomýšlí na teritoriální výboj na úkor Srbska. Vojenská opatření Ruska, která by Rakousko-Uhersko mohlo brát jako výhrůžku, urychlila by neštěstí. A jiný telegram zaslal carovi císař Vilém, že německému velvyslanci v Petrohradě bylo uloženo, aby ruskou vládu upozornil na nebezpečí a těžké důsledky mobilizace a uvaloval zodpovědnost za válku nebo mir na bedra carova. Car odpověděl, že veškerá vojenská opatření Ruska byla učiněna na obranu proti přípravám Rakousko-Uherska a vyslovil přesvědčení, že nebudou působiti nepříjemně na posici císaře Viléma jako zprostředkovatele a dovolával se jeho silného

nátlaku na Rakousko-Uhersko, aby došlo k dohodě. Český národ osvědčil i v této těžké chvíli svou neochvějnou oddanost dynastii a říši. Státníci jeho synů odešli na pole válečné a jejich hrdinské výkony doznaly plného uznání. Ze všech konců naší vlasti odesílána do Vídně osvědčení loyality, v první řadě od zastupitelstva král. hlav. města Prahy. Na osvědčení pražského starosty došel místodržitele knížete Thuna telegram kabinetní kanceláře, jimž panovník místodržiteli uložil, aby městskou radu vyrozuměl, že J. V. ráčil jednomyslný loyální projev, vyslovený jménem veškerého obyvatelstva pražského, s nejživějším uspokojením vzíti k nejvyšší vědomosti a za tento opětný důkaz věrnosti k císaři a neochvějné lásce k dědičné vlasti nejmilostivěji vysloviti srdečný dík.

Následkem nezdaru vyjednávání a zamezení války s mocnostmi cizími - byla dne 3./ 8. 1914 vypovězena Německem válka Francii a Belgii, 4./ 8. vypovídá Anglie válku Německu, 5./8. vypovídá naše říše válku Rusku, Černá Hora říši naší, 11./ 8. vyhláší Anglie válku říši naší a 12./ 8. pak Francie vypovídá válku říši naší a spojencem našim říši Německou válci Turecko neochvějně po boku těchto a vypovídá našim nepřátelům války.

Tim byla telegrafická korespondence mezi oběma mocnáři skončena. Zatím však již 30. července vyhlásilo Rusko ve 23 guberniích všeobecnou a v 80 guberniálních okrscích částečnou mobilisaci. Totva to Německo zjistilo, obdržel německý velvyslanec rozkaz, aby vyzval ruskou vládu, aby mobilisaci neprodleně zastavila.

Německý velvyslanec vykonal rozkaz ten v noci ze dne 31.7. na 1.8. Když ruská vláda v určené krátké lhůtě na vyzvání neodpověděla, odevzdal německý velvyslanec dne 1.srpna večer jménem své vlády ruské vypovězení války. Dříve než se stalo vypovězení války Rusku, dalo Německo na vládu francouzskou vznésti rozkaz, jak by se Francie zachovala v případě vypuknutí války mezi Německem a Ruskem, k tomuto zodpovězení dalo Německo lhůtu 18 hodin Francie odpověděla nařízením všeobecné mobilizace veškeré brané moci. Dne 3.srpna odvolán francouzský velvyslanec Cambon z Berlína. Současně odjel německý velvyslanec z Paříže a byl prohlášen válečný stav mezi oběma státy.

Obchod
kolegů,
c.k. vojínů

Všeobecnou mobilisací odešel z našeho sboru kollega František Trešl - co c.k. vojin zem. pluku č.8. Prání srdečně, modlitba vroucí provází vzorného toho kolegu do boje, když by se nám ve zdraví opět vrátil.

Odešel i druhý kollega, rodák zdejší, výpomocný učitel pan Bedřich Pyšna. Tj jemu z hloubi srdce přejeme šťastného návratu i shledání.

Zádušní
mše sv.
za zemřelé
vznešené
manžele.

Zádušní mše svatá za zemřelého následníka trůnu Jeho Výsost arciknížete Františka Ferdinanda a jeho vznešenou choť, byla konána dne 4.července 1914.

Službám těmto obcoval sbor učitelský se žactvem všech tříd, místní školní rada, mnoho rodičů naší mládeže.